

Justitiedepartementet

Integrations- och jämställdhetsdepartementet

103 33 Stockholm

Fritid på egna villkor – Betänkande av utredningen om vissa frågor om bidrag till ungdomsorganisationer m.m. (SOU 2009:29)

(Ert dnr IJ2009/766/UF)

Revisorsnämnden (RN), som har fått kapitlen 6–7 i Fritid på egna villkor – Betänkande av utredningen om vissa frågor om bidrag till ungdomsorganisationer m.m. (SOU 2009:29) på remiss, har ingenting att invända mot huvuddragen i utredningens förslag. RN vill dock framföra följande synpunkter.

Det kan inledningsvis nämnas att RN instämmer i utredningens uppfattning att det bestyrkandeuppdrag som en revisor ska utföra enligt 20 och 24 §§ i förslaget till förordning (2009:00) om statsbidrag till ungdomsorganisationer (förordningen), utgör revisionsverksamhet i den mening som anges i 2 § revisorslagen (2001:883).¹ Av detta följer, som utredningen också konstaterar, att en revisor som åtar sig ett sådant uppdrag är skyldig att tillämpa bestämmelserna om opartiskhet och självständighet i 20–21 §§ revisorslagen. För tydlighetens skull bör dock framhållas att dessa bestämmelser endast är tillämpliga på revisorer som är godkända eller auktoriserade (jfr 2 § 1 revisorslagen) och således inte på de övriga revisorer som kan komma att avge intyg enligt 24 § i förordningen för föreningar vars bidrag understiger fem prisbasbelopp.

RN anser vidare, i likhet med utredningen, att det är angeläget att Ungdomsstyrelsen bidrar till att klargöra revisorernas roll och uppdragets närmare innehåll, exempelvis genom att meddela föreskrifter och allmänna råd.

---

¹ Det kan möjligen ifrågasättas om ett uppdrag som enbart avser att granska uppgifter om medlemsantal m.m. enligt 20 § är att betrakta som revisionsverksamhet. En uppgift om medlemsantal kan rimligen inte betraktas som ”ekonomisk information”. Frågan är då om granskningen avser ”förvaltning”. RN tolkar de resonemang som förs i betänkandet som att avsikten är att revisorn ska göra en granskning av organisationens interna kontroll (jämför avsnitt 6.1.2, sid. 136), och att uppdraget därigenom innefattar en granskning av organisationens förvaltning. I det här sammanhanget finns det anledning att framhålla att uppdragets närmare innehåll bör komma att utvecklas närmare av Ungdomsstyrelsen genom föreskrifter och allmänna råd, och att det därefter bör kunna framgå med större tydlighet huruvida uppdraget omfattar granskning av organisationens förvaltning.

När det gäller den närmare utformningen av bestämmelserna i 20 och 24 §§ i förordningen har RN följande synpunkter.

Enligt RN:s uppfattning är det angeläget att revisorns uppdrag och rapporteringen över detta så långt möjligt utformas i enlighet med vedertagna principer och uttrycks-sätt. Enligt förslaget till 20 § i förordningen ska revisorn ”intyga tillförlitligheten” av vissa uppgifter. Enligt förslaget till 24 § ska revisorn intyga att viss redovisning ”är tillförlitlig” och att räkenskaper ”är rättvisande”. RN vill framhålla att dessa uttryckssätt inte ansluter till den terminologi som normalt används i revisionsberättelser och revisorsintyg.

20 § tredje stycket har följande lydelse:

”Tillförlitligheten av de uppgifter som ska anges i ansökan om antal medlemmar i åldrarna 7–25, andelen av de medlemmar som har fyllt 7 år som är i åldrarna 7–25 samt antal medlemsföreningar ska intygas av auktoriserad eller godkänd revisor.”

Som bestämmelsen är utformad ska revisorns intygande således vara inriktat på ”tillförlitligheten” i de aktuella uppgifterna, ett uttryck som enligt RN:s mening riskerar att ge upphov till missförstånd. Det är RN:s uppfattning att detta skulle kunna undvikas exempelvis genom att bestämmelsen i stället ges följande utformning:

”*De uppgifter som ska anges i ansökan om antal medlemmar i åldrarna 7–25, andelen av de medlemmar som har fyllt 7 år som är i åldrarna 7–25 samt antal medlemsföreningar ska vara granskade av en auktoriserad eller godkänd revisor. Revisorn ska efter avslutad granskning avge ett intyg till organisationen.*”

Med en sådan formulering torde man uppnå syftet med regleringen, dvs. att de uppgifter som organisationen lämnar rörande medlemsantal m.m. blir föremål för en oberoende granskning och att Ungdomsstyrelsen får ett revisorsintyg som kan ligga till grund för beslutet om bidrag. Det finns sedan utrymme för Ungdomsstyrelsen att, eventuellt i samråd med RN och berörda revisorer, utveckla standarder för hur det intyg ska vara utformat som revisorn ska avge rörande sin granskning. Detta är en fråga som lämpligen bör kunna regleras genom Ungdomsstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Det finns då också utrymme för Ungdomsstyrelsen att, i den mån det bedöms som lämpligt, särskilt föreskriva att intyget ska innehålla ett uttalande om organisationens interna kontroll såvitt avser hanteringen av medlemsregister o. dyl.

Enligt 24 § i förordningen är en organisation som har tagit emot bidrag skyldig att lämna ”sådan ekonomisk och annan redovisning till Ungdomsstyrelsen som styrelsen begär”. Organisationens revisor ska intyga att ”den ekonomiska redovisningen är tillförlitlig, räkenskaperna rättvisande samt att villkoren för bidraget och tillämpliga föreskrifter m.m. har följts.” I konsekvens med det som har sagts rörande 20 § anser RN att det bör vara tillräckligt att i 24 § ange att den redovisning som organisationen ska lämna till Ungdomsstyrelsen ska vara granskad av en revisor och att denne avge ett intyg över sin granskning. Även i det fallet bör det vara möjligt att reglera närmare i föreskrifter och allmänna råd vad revisorns granskning ska omfatta och hur intyget ska utformas.

Om detta inte bedöms som en lämplig lösning bör bestämmelsen i 24 § utformas på ett sätt som ansluter närmare till vedertagna uttryckssätt, exempelvis så att revisorns uttalande ska avse att redovisningen ”ger en rättvisande bild av [organisationens] ställning och resultat”. RN noterar dock att även denna formulering kan komma att bli problematisk, eftersom bestämmelsen är utformad så att det som revisorn ska uttala sig om inte nödvändigtvis är en fullständig årsredovisning eller någon motsvarande handling som utvisar organisationens ställning och resultat per ett visst datum. Enligt bestämmelsen ska organisationen lämna ”sådan ekonomisk och annan redovisning [...] som [Ungdomsstyrelsen] begär”, vilket skulle kunna innebära att det blir fråga om att revisorn ska yttra sig över en redovisning som i något avseende är mer begränsad eller mer detaljerad än den som ska lämnas i en årsredovisning.²

Bestämmelsen skulle också kunna utformas så att revisorns yttrande ska avse att organisationen har upprättat den aktuella redovisningen ”enligt god redovisnings-*sed*”, ”i enlighet med Ungdomsstyrelsens föreskrifter och allmänna råd” eller liknande.

När det gäller bestämmelsen i 24 §, som avser mer komplexa förhållanden än enbart organisationens medlemsantal, vill RN också nämna att uttrycket att revisorn ska ”intyga” de aktuella förhållandena kan ge intryck av att revisorns uttalande ska ske med en högre grad av säkerhet än vad som är rimligt eller ändamålsenligt.³ Detta gäller särskilt som det inte framgår av bestämmelsen vilka krav som ställs på revisorns granskningsinsatser. Det är möjligt att lösa detta genom att ange direkt i bestämmelsen enligt vilken standard revisorn ska genomföra sin granskning. Detta skulle kunna åstadkommas exempelvis genom en hänvisning till ”god revisionssed” eller genom ett förtydligande av att revisorn ska granska redovisningen ”i enlighet med Ungdomsstyrelsens föreskrifter och allmänna råd”. Som har framgått ovan anser dock RN att denna typ av detaljfrågor bör regleras genom föreskrifter och allmänna råd, snarare än i förordningen.

På sidan 135 i betänkandet används begreppen positivt respektive negativt bestyrkande. I texten anges att begreppen syftar på att revisorer kan uttala sig i en fråga med antingen ”hög men inte absolut säkerhet” respektive med ”rimlig/begränsad grad av säkerhet”. Det är korrekt att ett negativt bestyrkande innebär att revisorn uttalar sig med lägre grad av säkerhet än vid ett positivt bestyrkande. RN vill dock framhålla att de båda typerna av bestyrkande också skiljer sig åt genom hur revisorn formulerar sitt uttalande. Ett positivt bestyrkande kan exempelvis utformas så att revisorn uttalar att han eller hon vid sin granskning *har funnit att en viss redovisning är upprättad enligt en viss redovisningsstandard*. Vid ett negativt bestyrkande uttalar sig revisorn i stället i negativa termer, och kan exempelvis formulera sitt uttalande

---

² Om avsikten med bestämmelsen är att Ungdomsstyrelsen ska begära in en reviderad årsredovisning eller ett reviderat årsbokslut från organisationen – vilket tycks vara fallet att döma av det som sägs på sidan 149 i betänkandet – bör bestämmelsen ändras så att detta framgår tydligare.

³ Om en revisor ska kunna uttala sig med en mycket hög grad av säkerhet kan detta kräva en granskning som är så omfattande att den inte är praktiskt eller ekonomiskt försvarbar, givet det syfte som granskningen ska tillgodose.

som att han eller hon vid sin granskning *inte har funnit några indikationer på att redovisningen inte är upprättad enligt den aktuella redovisningsstandarderna.*

Beslut om detta yttrande har fattats av tf. direktören Inger Blomberg i närvaro av revisionsdirektören Anders Holm samt avdelningsdirektören Elin Eriksson som har föredragit ärendet.

Inger Blomberg

Elin Eriksson